

הגדרות. כי על היהודים מן הסוג של הגאון רבי יצחק נתן קופרשטוק זצ"ל אי אפשר לכתוב מילה אחת מבלי להיות קצת "מביני" עליהם. ואין יבוא לו כותב בן דור השפע שהמושג עוף בשבת ואף לפעמים בימי החול הוא מושג רגיל אצלו וייתמר לכתוב על משהו שרוב ימיו לא ידע מכזה מושג, והשיא שלו היה קורקבנו של העוף או זערורי שערות הבשר שעל הגרונות. אין יקום לו לבלר שחי בדור שהתרגל למדוד גדלות לפי צבעים של תמונות לכתוב על ה"אמת" הנקיה והזכה והטהורה אם מושג טהרה והזדככות כמעט אינם מוכרים לו.

המבינים עדיין קיימים

אך לגודל חסדי ד', גם אם האנשים מסוג של הגאון רבי יצחק נתן קופרשטוק זצ"ל כמעט ואינם קיימים, אבל ה"מבינים" על סוג האנשים הללו עוד קיימים עימנו.

ואנחנו לא נרפה מהם! נלך ונחזיק שבעים איש בני הדור הזה בכנף איש אחד מן ה"מבינים" ונתחנן בפניו: קצין תהיה לנו, אנא למדנו נא, רוממנו נא, הנחל לנו את המושגים הקדושים ההם, בטרם נשקע ביון מצולה בביצת ירידת הדורות וחוצפא יסגי דעקבתא משיחא.

את התפקיד הזה נטלה על עצמה מערכת "העדה", על אף שמשמית ההוצאה מידי שבוע בשבוע אינה קלה כלל ועיקר, אולם הנחלת הזכרונות הקדומים ועצירת מה של העגלה המידרדרת אלי תהום חשובה יותר מהכל.

בבואנו לבחור את ה"מבינים" על האי מרגניתא טבא הגאון רבי יצחק נתן קופרשטוק זצ"ל לא הוצרכנו לעמול הרבה, כי הרי זכה להשאיר אחריו משפחה חשובה בנין וחתנין רבנן. ביניהם שני חתנים גדולים המכהנים כמורי צדק דעדינו:

הגאון רבי אהרן פישר שליט"א בנו בכורו של

בימי עלומיו

פניו של מי שלמד מתוך הדחק מתוך רעב ממש מתוך חוסר כל במובן הפשוט האמיתי של המילה ולא במובן של משל ודוגמא.

הבה נתגעגע

עכשיו שאיננו יכולים לראותו, הבה נעשה את כל המאמצים שבידינו כדי לא לשכוח, הבה נתגעגע לכל הפחות, הבה נעצור לרגע את המירוץ של שגרת החיים ונסכם לעצמינו מה איבדנו, איזה מושגים היו פעם, ומה נשאר לנו היום, ונזיל עוד דמעה של געגועים, ודמעה זו הלא שווה היא הון וכל חפצינו לא ישוו לנגד טהרתה של אותה דמעה.

לסכם מסכת חיים כזאת, לאו מילתא זוטרתא היא, זו אינה משימה ששייכת בכלל למחזיק בעט היודע להצטעע בלשונות ואולי קצת להגדיר

פעמים שנביעתה של העט נפסקת, נאלמת דום, לא מפני ענוותנותה שאינה יודעת איך לבטא את הדברים והמשימה כבדה עליה מנשוא, אלא דווקא מחמת השפע הגדול של ההגדרות הנוחתות בבת אחת, זווית שונות באישיות אחת, כל זווית וזווית היא ייחודית בפני עצמה, מעין מסכתא השווה התעמקות והתפעלות עד בלי די רק ממדרגה זו בנפרד, והמדרגה השניה בענין אחר אף היא טעונה לימוד והתבוננות עצומה, משום כך העט נאלמת דום ואינה יודעת עם מה להתחיל ועם מה להמשיך ואף לא איך לסיים.

ביום שיש האחרון אבדה ירושלים את אחד מענני הרוח ששכנו בתוכה והגיניו עליה בזכויותיו, הגאון רבי יצחק נתן קופרשטוק זצ"ל. מקובל אצל הכותבים להמשיך ולכתוב אחרי שמו של הגאון שנפטר איזה דבר ייחודי, למשל מגדולי מרביצי התורה בדורנו או מרא דכולא תלמודא או מגדולי המעמקים והמחדשים או איזה תואר תמציתי אחר. כך מקובל. אבל כאן העט נאלמת דומיה משום שייחודיותו של הגאון רבי יצחק נתן קופרשטוק זצ"ל אינה יכולה להיות מתומצתת בכמה מילים ובהגדרה אחת.

דמעה על המושגים המשתכחים

כדי להבין את האישיות הזאת, צריך לקרא את המאמר כולו מההתחלה עד הסוף, רק כך מובטח לנו השומעים על גדולתו וייחודיותו שנוזל דמעה אחת או אולי יותר, על עצמינו בעיקר, על מושגי גדלות ואף מושגים שאצל בני הדור הקודם לנו הם בגדר דברים פשוטים ואצלינו זה הולך ושוקע, הולך ומשתכח.

המושגים של עמל התורה ויגיעתה משתכחים לאט לאט, אנו לא רואים דוגמאות רבות חיות ותוססות מול עינינו שילמדנו עמלה של תורה עד היכן מגעת. המושג הירושלמי הפשוט והרגיל של ההבלת העולם הזה עד תכלית ומבט אמיתי על החיים של הפרוזדור, נשמעים לנו כבר בגדר "סיפורי מעשיות" מן העבר הרחוק. המושג של השקעת שעות רבות בתפילה ביגיעה ובעמל ובבכיה רבה, אינם נראים כמעט למול עינינו. המושג של ענווה ולא מחזיק טיבולתא לנפשיה אינם ידועים לדור החיצוני והיחצ"ני שלנו שכל בל של הישג רוחני מתורגם לצבע ולתמונות ומאבד בסערת החיצוניות את החן המופלא של האמת הפנימית שבתוכו, עד שהמושג ענוותן ושפל ברך בדור שלנו נשמע כמעט מופרך.

וכבר לא נדבר על המדרגה של "לימוד תורה מתוך הדחק", לא מתוך משכורת מצומצמת גרידא, אלא מתוך חוסר כל ממש, רעב וצמא כפשוטו, שזה כבר בכלל לא נראה בדורינו. ואם נמשיך ונספר שהאיש היה מלא בשמחת חיים למרות המחסור הנורא, יפער עיניים תמהות ובלתי מבינות כתרנגול בבני אדם.

עד השבוע העבר עוד יכולנו לקחת את ילדינו, להראות להם את דמותו של הגאון רבי יצחק נתן קופרשטוק זצ"ל ולומר להם, הנה לכם! הביטו וראו! חקקו לכם את מראהו של יהודי זה, לפחות וכולו לומר לעצמכם ולילדיכם שעוד ראיתם את

בכיתתו של המלמד רבי אלי' סלמון בת"ת עץ חיים. בתמונה רבי מרדכי יפה מכניס את בנו ראובן לחיידר. בין הילדים נראים הגר"נ קופרשטוק והגר"ח ברים זצ"ל.